

ECONOMIA DE L'EMPRESA**PAU 2022****CONCRECIÓ DELS OBJECTIUS I CONTINGUTS DEL CURRÍCULUM PER A LES PAU
CURS 2021-2022****INTRODUCCIÓ**

L'objectiu d'aquest document és el de concretar el contingut que, d'acord amb el que s'estableix al DOGC núm. 5183, Decret 142/2008 de 15 de juliol, serà objecte d'avaluació en les proves PAU d'accés a la Universitat.

La directriu que emmarca aquesta actuació és la necessitat de que l'alumne percebi clarament que l'empresa és una realitat bàsica i fonamental en el sistema econòmic i en el sistema d'organització social en el que en el futur s'integrarà, sigui com a treballador, sigui com empresari, i que, per això, ha de conèixer com s'organitza i com funciona la dimensió empresarial.

FINALITAT DE LA PROVA

La finalitat de la prova d'accés a la Universitat en la matèria d'Economia de l'Empresa és la de constatar el grau de comprensió, i per tant la capacitat d'interpretació i d'utilització, per part de l'alumne, dels principals conceptes relacionats amb l'àmbit empresarial.

ESTRUCTURA DE LA PROVA

La següent taula desagrega els continguts inclosos a l'esmentat DOGC, per al segon curs d'aquesta matèria, en quatre blocs, especificant el pes relatiu aproximat que cadascun d'ells tindrà dins de la puntuació total de les proves.

BLOCS DE CONTINGUTS. 2n CURS	% SOBRE LA NOTA GLOBAL DE LA PROVA
1. La informació econòmica i financera a l'empresa	30%
2. Gestió financera	30%
3. Direcció estratègica i creixement empresarial	20%
4. El projecte empresarial	20%

En la convocatòria de la prova d'accés a la universitat PAU 2022 es mantindran les adaptacions adoptades en les convocatòries 2020 i 2021: mateix contingut i estructura, realitzar 4 exercicis sobre 6 i cada exercici val 2,5 punts.

La prova consta de 6 exercicis dels quals l'alumne n'haurà de respondre 4:

- Un exercici del Bloc 1 (2,5 punts)
- Un exercici del Bloc 2 (2,5 punts)
- Un exercici barrejat del Bloc 1 i 2 (2,5 punts)
- Un exercici del Bloc 3 (2,5 punts)
- Un exercici del Bloc 4 (2,5 punts)
- Un exercici de preguntes test de tots els blocs (2,5 punts). Cada resposta correcta val 0,50 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,15¹ punts. Per les preguntes no contestades no hi haurà cap descompte. Només hi haurà una pregunta correcta, per a cadascuna de les qüestions.

En el cas que l'estudiant respongui a tots els exercicis, només es valoraran els quatre primers.

¹ Descompte de la pregunta test errònia.

Nombre de respostes que té cada pregunta (M)	Aplicació de la formula $M = 1 / M - 1$
4	$1 / (4 - 1) = 1/3 = 0,33$

Un exemple: la pregunta 6 té N= 5 preguntes tipo test sobre P = 2,5 punts. Cada pregunta té 4 possibles respostes. Llavors, cada encert val P/N = 2,5/ 5 = 0,5 punts y cada error descompta 0,333 vegades sobre el que val un encert (0,5), és a dir, que descompta cada pregunta errònia: 0,1666 (0,33 x 0,5 = 0,16). Si arrodonim 0,15 punts de descompte.

CONCRECIÓ DEL CURRÍCULUM

L'estructura programàtica dissenyada per a aquesta matèria en el DOGC inclou quatre blocs per al segon curs. Seguidament es concreten, per a cadascun d'ells, els continguts concrets avaluable a les PAU i es relacionen amb els criteris d'avaluació de referència. Cal precisar que la necessària labor de síntesi que suposa aquesta concreció esquivi alguns continguts que no s'inclouen per considerar que no s'ajusten a la finalitat o a les característiques genèriques d'aquesta prova, tot i que sigui obvi que són força importants per a la correcta impartició de la matèria.

CONTINGUTS (segons DOGC)	CRITERIS D'AVALUACIÓ (DOGC)	CONTINGUTS AVALUABLES
BLOC 1. La informació econòmica i financera a l'empresa	1, 2 i 3	<ul style="list-style-type: none"> ✗ La comptabilitat: concepte i objectius. ✗ El patrimoni empresarial: concepte, masses patrimonials d'actiu i de passiu. ✗ La partida doble i la normativa comptable. ✗ El cicle comptable. Concepte i fases. ✗ Concepte i objectius de l'anàlisi d'estats financers. Confecció dels comptes anuals. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Classificació del Balanç de Situació en masses patrimonials (veure annex 1). ▪ Estructura del compte de Pèrdues i Guanys (veure annex 2). ✗ Concepte, càlcul i interpretació de fons de maniobra, actiu corrent, passiu corrent, actiu no corrent i recursos permanents. ✗ El cicle d'explotació. Interpretació del període mitjà de maduració (econòmic i financer) (veure annex 3), en relació amb el capital Corrent mínim. ✗ Anàlisi financera: càlcul i interpretació de les ràtios de disponibilitat, tresoreria, liquiditat, solvència (o garantia), endeutament i estructura del deute (veure annex 4). ✗ Anàlisi econòmica: càlcul i interpretació de la rendibilitat econòmica, la rendibilitat financera, la rendibilitat de les vendes (veure annex 5). ✗ La verificació comptable: l'auditoria. Concepte i tipologia.
BLOC 2. Gestió financera	4, 5	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Estructura econòmica i financera de l'empresa i classificació de les principals fonts de finançament: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fonts de finançament propi: capital, reserves i amortitzacions. ▪ Fonts de finançament aliè: préstecs, emprèstits, lísing, pòlissa de crèdit, crèdit comercial o de proveïdors, descompte d'efectes, facturatge i renting. ✗ Concepte i tipologies d'inversió. ✗ Mètodes de selecció d'inversions estàtics. Càlcul i interpretació del període de recuperació (<i>payback</i>). ✗ Mètodes de selecció d'inversions dinàmics. Càlcul i interpretació del VAN (Valor Actual Net) i interpretació de la TIR (Taxa Interna de Rendibilitat).

<p>BLOC 3. Direcció estratègica i creixement empresarial</p>	<p>6</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✘ La direcció estratègica: Concepte, necessitat i nivells d'estratègia: Estratègia corporativa, de negoci i funcional (o operativa). ✘ Procés de disseny i presa de decisions estratègiques. De la definició de la visió i la missió a la implementació de l'estratègia. Anàlisi extern: Competidors, mercat, barreres d'entrada i sortida, proveïdors, clients i poder negociador. ✘ Anàlisi intern: Concepte i anàlisi de cadena de valor. L'avantatge competitiu i les estratègies de desenvolupament: lideratge en costos, diferenciació i segmentació (o d'enfocament o d'especialització). ✘ Factors que condicionen les decisions de localització i dimensió de l'activitat econòmica de l'empresa. La deslocalització. Els clústers. ✘ Anàlisi de les estratègies de creixement intern i extern d'empresa (integració de societats: fusió pura i fusió per absorció; i participació en societats). Avantatges i inconvenients. ✘ Estratègies de diversificació i hòldings empresarials: Concepte i valoració de la seva incidència sobre els mercats. ✘ El procés d'internacionalització de l'empresa. Concepte i estratègies d'internacionalització: Multidomèstica, global i transnacional. ✘ Les PIMEs i les multinacionals. Avantatges i inconvenients de cadascuna enfront un mercat global. Efectes de la globalització en l'estratègia de les petites i mitjanes empreses.
<p>BLOC 4. El projecte empresarial</p>	<p>7, 8</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Idea de negoci, promotors i requisits previs. ✘ L'esperit emprenedor. Perfil d'un emprenedor. ✘ Creació d'una empresa. Passos i continguts del pla d'empresa ✘ Viabilitat legal: elecció de la forma jurídica. Principals formes jurídiques de l'empresa (empresa individual, societat limitada, societat anònima i les cooperatives) segons costos i responsabilitat. ✘ Viabilitat comercial del projecte empresarial. L'estudi de mercat. Anàlisi DAFO. Pla de Marketing. Estratègies per a cada variable del <i>marketing mix</i>. ✘ Viabilitat econòmica: concepte i càlcul del punt mort o llinar de benefici (veure annex 6). ✘ Viabilitat financera: anàlisi de la inversió. Pla d'inversions i finançament. ✘ Viabilitat tècnica i medioambiental.

ANNEX 1

BALANÇ DE SITUACIÓ	
ACTIU (estructura econòmica o capital en funcionament)	PATRIMONI NET I PASSIU (estructura financera o capital financer)
<p>ACTIU NO CORRENT Total</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Immobilitzat intangible* Total <ul style="list-style-type: none"> ✗ Investigació i desenvolupament ✗ Concessions administratives, propietat industrial i drets de traspàs ✗ Aplicacions informàtiques ▪ Immobilitzat material* Total <ul style="list-style-type: none"> ✗ Terrenys i béns naturals ✗ Construccions ✗ Instal·lacions tècniques ✗ Maquinària ✗ Utilatge ✗ Mobiliari ✗ Elements de transport ✗ Equips per a processos d'informació ✗ Altre immobilitzat material ▪ Inversions immobiliàries Total <ul style="list-style-type: none"> ✗ Inversions en Terrenys i béns naturals ✗ Inversions en Construccions ▪ Inversions financeres a llarg termini <p>ACTIU CORRENT Total</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Existències Total <ul style="list-style-type: none"> ✗ Comercials ✗ Matèries primeres ✗ Productes en curs ✗ Productes acabats ▪ Realitzable Total <ul style="list-style-type: none"> ✗ Clients ✗ Deutors ✗ Hisenda Pública, deutora per diversos conceptes ✗ Organismes de Seguretat Social deutors ▪ Disponible Total <ul style="list-style-type: none"> ✗ Bancs i institucions de crèdit ✗ Caixa 	<p>PATRIMONI NET Total</p> <ul style="list-style-type: none"> ✗ Capital / Capital social ✗ Reserves ✗ Resultat de l'exercici <p style="text-align: right; border: 1px solid black; padding: 2px;">Total</p> <p>PASSIU NO CORRENT</p> <ul style="list-style-type: none"> ✗ Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini ✗ Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit <p style="text-align: right; border: 1px solid black; padding: 2px;">Total</p> <p>PASSIU CORRENT</p> <ul style="list-style-type: none"> ✗ Proveïdors ✗ Creditors per prestació de serveis ✗ Proveïdors d'immobilitzat a curt termini ✗ Deutes a curt termini amb entitats de crèdit ✗ Deutes a curt termini ✗ Hisenda Pública, creditora per conceptes fiscals ✗ Organismes de la Seguretat Social creditors
TOTAL ACTIU	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU

Nota aclaridora:

- El valor net registrat es calcula a partir del preu d'adquisició, descomptant l'amortització acumulada que s'hagi realitzat i qualsevol altra correcció valorativa per deteriorament acumulada.
- Per exemple, si comprem un actiu a un preu d'adquisició de 1.000 € i hem realitzat amortitzacions per valor de 100 €, el seu valor comptable o en llibres serà de 900 € (1.000 € - 100 €).
- **En resum:**
 - * Els comptes d'immobilitzat es presentaran pel seu valor net comptable (cost d'adquisició o cost de producció menys amortització).

ANNEX 2

PÈRDUES I GUANYS
<p>+Ingressos d'exploració</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Import net de la xifra de negocis b. Variació de les existències de productes acabats i en curs c. Altres ingressos d'exploració <p>- Despeses d'exploració</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Proveïments (Compres ± Variació d'existències comercials i matèries primeres) b. Despeses de personal c. Amortització de l'immobilitzat d. Altres despeses d'exploració <p>RESULTAT D'EXPLORACIÓ</p> <p>= RESULTAT ABANS D'INTERESSOS I IMPOSTOS (BAII)</p>
<p>RESULTAT ABANS D'INTERESSOS I IMPOSTOS (BAII)</p> <p>+Ingressos financers</p> <p>- Despeses financeres</p> <p>RESULTAT FINANCER</p> <p>= RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (BAI)</p>
<p>RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (BAI)</p> <p>- Impost sobre beneficis</p> <p>= RESULTAT NET (BN)</p>

Nota aclaridora:

- * Amb el Nou Pla General Comptable els ingressos i despeses extraordinaris es comptabilitzen dins de l'exploració de l'empresa d'acord amb la seva naturalesa.
- * Convindrem aquesta estructura del compte de pèrdues i guanys, on **el resultat d'exploració és igual al RESULTAT ABANS D'INTERESSOS I IMPOSTOS (BAII). Aquesta igualtat ens permetrà lligar l'annex 2 amb l'annex 5.**

- * Dins de les despeses d'exploració, es troba la partida "proveïments" que representa les compres de materials que s'han transformat en productes (matèries primeres) o s'han venut sense transformació (mercaderies comercials) al llarg l'exercici econòmic.

Es calcula així: Proveïments = compres + existències inicials – existències finals

Les existències inicials es sumen a les compres perquè en realitat són compres de l'exercici anterior que no es van arribar a vendre.

Les existències finals es resten a les compres perquè són compres d'aquest exercici que no s'han venut (de fet, seran les existències inicials de l'exercici següent)

La diferència Existències inicials - Existències finals rep el nom de Variació d'existències, de manera que també es pot dir que:

Proveïments = Compres +/- variació d'existències comercials i matèries primeres.

Els comptes de variació d'existències de comercials i el de variació d'existències de matèries primeres poden ser una despesa (quan al final de l'any hi ha menys quantitat que a principis d'any) o una menor despesa (quan al final de l'any hi ha més que a principis de l'any).

Com que el concepte de proveïments calcula la despesa d'existències de comercials i de matèries primeres, a les compres li sumarem la variació, quan aquesta hagi estat una despesa, i se la restarem quan hagi estat una menor despesa.

ANNEX 3

PERÍODE MITJÀ DE MADURACIÓ ECONÒMIC I FINANCER I SUBPERÍODES	
NOM	EXPRESSIÓ
Període mitjà de maduració econòmic (PMME) <ul style="list-style-type: none">▪ Període mitjà d'aprovisionament (PMA)▪ Període mitjà de fabricació (PMf)▪ Període mitjà de venda (PMv)▪ Període mitjà de cobrament (PMc)	$PMME = PMA + PMf + PMv + PMc$
Període mitjà de maduració financer (PMMF) <ul style="list-style-type: none">▪ Període mitjà de pagament (PMp)	$PMMF = PMME - PMp$

ANNEX 4

RÀTIOS FINANCERES		
Els valors ideals o òptims de l'empresa són relatius ja que depenen del tipus d'empresa i del sector econòmic		
NOM	EXPRESSIO	VALOR ORIENTATIU, dependrà del llibre de text utilitzat
DISPONIBILITAT	Disponible / Passiu corrent	<p>El valor orientatiu aproximat és de 0,3. Un valor més petit a 0,3 pot indicar problemes per afrontar els pagaments i més alt pot manifestar que l'empresa pot estar perdent la rendibilitat dels seus actius.</p> <p>Podríem establir que el valor òptim es situa entre 0,3 i 0,4.</p>
TRESORERIA	(Realitzable + Disponible) / Passiu corrent	<p>El valor de la ràtio ha de ser prop d'1. Si la ràtio és més petita que 1 voldria dir que amb els recursos a curt termini l'empresa no pot pagar els deutes a curt termini i, si és més gran que 1 l'empresa té un excés de liquiditat, pot estar perdent rendibilitat dels seus actius.</p> <p>Hi ha d'altres llibres de text que l'interval el situa entre 0,8 i 1,2.</p> <p>Qualsevol opció de les esmentades és bona.</p>
LIQUIDITAT	Actiu corrent / Passiu corrent	<p>El valor orientatiu que es proposa per aquesta rati hauria de ser entre 1,5 i 2.</p> <p>Hi ha llibres de text que l'interval el situa entre 1 i 2.</p> <p>I d'altres entre 1,5 i 1,8.</p> <p>També es coneix com a ràtio de fons de maniobra o de solvència a curt termini. Si el $FM \geq 0$, és a dir, positiu, determina que aquesta empresa està en equilibri financer. El Fons de maniobra és una garantia per a l'estabilitat de l'empresa ja que des del punt de vista del finançament, és aquella part de l'Actiu Corrent que es finança amb Recursos Permanents. En general el Fons de Maniobra ha de ser positiu ja que si no, l'Actiu Fix estaria finançat amb Exigible a c/t i es podria arribar a una suspensió de pagaments.</p> <p>Qualsevol opció de les esmentades és bona.</p>

<p>SOLVÈNCIA (o ràtio de garantia)</p>	<p>Actiu / Deutes*</p>	<p>El valor orientatiu proposat ha de ser superior a 1 i pròxim a 2. A mesura que aquesta ràtio s'aproximi a 1 l'empresa pot augmentar el seu risc de fallida. Per sota de 1 podríem dir que està en situació de fallida (fallida és el terme tècnic).</p> <p>Hi ha llibres de text que situen el valor orientatiu entre 1,7 i 2.</p> <p>Qualsevol opció de les esmentades és bona.</p>
<p>ENDEUTAMENT</p>	<p>Deutes* / Total Patrimoni Net i Passiu</p>	<p>Aquesta ràtio serveix per comprovar la qualitat de finançament de l'empresa, és a dir, la seva dependència respecte de l'endeutament o el finançament extern. L'empresa presenta més dependència del finançament com més alt sigui el valor.</p> <p>El valor orientatiu aconsellat per aquesta ràtio hauria de ser entre 0,4 i 0,6.</p> <p>Hi ha llibres de text que situen el valor aconsellat entre 0,2 i 0,8.</p> <p>Qualsevol opció de les esmentades és bona.</p>
<p>ESTRUCTURA DEL DEUTE</p>	<p>Passiu corrent / Deutes*</p>	<p>La qualitat del deute s'analitza amb la ràtio d'estructura del deute, que és la relació entre el deute a curt amb el total del deute.</p> <p>El valor orientatiu d'aquesta ràtio hauria d'estar molt proper a zero.</p> <p>Quant més petit sigui el seu valor millor per l'empresa. Si supera el 0,5, per exemple, 0,83 significaria que el 83 % del deutes són a curt termini, el deute és de mala qualitat.</p>

Nota aclaridora:

- A. Els valors orientatius de l'empresa són relatius ja que depenen del tipus d'empresa i del sector econòmic.
- B. Els valors orientatius proposats en aquest annex 4 són relatius ja que dependrà del llibre de text utilitzat, per tant qualsevol opció recollida per les diferents editorials sobre aquestes ràtios la donarem per bona.
- C. Deutes*: Passiu corrent + Passiu no corrent

ANNEX 5

INDICADORS DE LA RENDIBILITAT DE L'EMPRESA	
NOM	EXPRESSIÓ
RENDIBILITAT ECONÒMICA	Benefici abans d'interessos i impostos / Total Actiu
RENDIBILITAT FINANCERA	Benefici net / Patrimoni Net
RENDIBILITAT DE LES VENDES	BAll*/ Import Net de la xifra de vendes

* BAll: Benefici abans d'interessos i impostos

RENDIBILITAT ECONÒMICA (RE.) o ROA (Return On Assets):

Mesura el benefici generat pels actius sense tenir en compte el cost de finançament d'aquests, és a dir, ens permet saber si el creixement d'una companyia està acompanyat d'una millora o deteriorament del resultat. Indica l'eficàcia de la gestió de l'empresa, la capacitat dels seus actius per generar valor. Com més alt sigui aquesta ràtio, millor perquè indicarà que es requereixen pocs actius per aconseguir un benefici alt. El resultat ens indica la quantitat que està guanyant l'empresa per cada 100 € invertits, abans de descomptar interessos i impostos.

Imaginem que un cop calculat ens dona: 9,5%. Aquest resultat indica que les inversions de l'empresa (actiu) han generat recursos en un percentatge de 9,5%. La rendibilitat econòmica de l'empresa de 9,5% indica que cada 100 euros d'inversió en actiu generen 9,5 euros de benefici (BAll).

RENDIBILITAT FINANCERA (RF) o ROE (Return on Equity):

Imaginem que un cop calculat ens dona: 9%. Aquest resultat indica que els recursos propis de l'empresa han generat beneficis en percentatge del 9%, és a dir, per cada 100 euros de recursos propis s'han obtingut 9 euros de beneficis.

És el rendiment que obté el capital aportat pels inversors en funció del benefici net obtingut en l'exercici. Mesura la remuneració als propietaris de l'empresa. Com més alt sigui, més grans seran els beneficis obtinguts pels inversors.

RENDIBILITAT DE LES VENDES (RV):

Indica quina ha estat l'aportació relativa de les vendes al nivell de benefici. Quant més alt és l'indicador, més rendible són les vendes.

La rendibilitat de les vendes permet veure la proporció de resultat d'explotació (o benefici abans d'interessos i impostos) que ha generat l'empresa a l'exercici, en relació amb l'import net de la xifra de negocis (còmput o suma de les vendes de productes i/o serveis de l'activitat d'explotació normal de l'empresa). Per tant, aquesta proporció significarà el marge de benefici abans d'interessos i impostos que ha obtingut l'empresa sobre l'esmentat import net de la xifra de negocis dins l'exercici actual. Així doncs, el resultat de 0,248 significa que de cada 1 euro d'import net de la xifra de negocis, l'empresa ha pogut generar 0,248 euros de benefici abans d'interessos i impostos (BAll), o que per cada 100 euros d'import net de la xifra de negocis, l'empresa ha generat 24,8 euros de BAll (és a dir, una rendibilitat o marge de les vendes del 24,8%).

ANNEX 6

CÀLCUL DEL PUNT MORT, PUNT D'EQUILIBRI O LLINDAR DE RENDIBILITAT	
PUNT MORT: volum de producció i vendes per al qual $IT = CT$	
NOM	EXPRESSIÓ
IT = Ingressos Totals CT = Costos Totals CF = Costos Fixos CV = Costos Variables p = Preu de venda unitari CV* = Costos Variables unitaris X _{PM} = Volum de producció i venda en el Punt Mort (p - CV*) = Marge de cobertura o de contribució	$IT = CT$ $IT = CF + CV$ $p \cdot X_{PM} = CF + CV^* \cdot X_{PM}$ $p \cdot X_{PM} - CV^* \cdot X_{PM} = CF$ $X_{PM} \cdot (p - CV^*) = CF$ $X_{PM} = CF / (p - CV^*)$